

แผนปฏิบัติการชุมชนนักปฏิบัติ (CoP : Community of Practice)
ภายใต้โครงการพัฒนาบุคลากรของสำนักงานปศุสัตว์เขต 5 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
สำหรับใช้ประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้บริหารด้านการพัฒนาบุคลากร
ตัวชี้วัด : ระดับความสำเร็จในการพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชา รอบที่ 2/2564
กลุ่ม 1 การเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์เพื่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

1. **เรื่องที่แลกเปลี่ยน** การเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์เพื่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2. **วัตถุประสงค์**
 - 2.1 เพื่อให้บุคลากรของสำนักงานปศุสัตว์เขต 5 ได้รับการพัฒนา เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับการเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์เพื่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลดีต่อการปฏิบัติงาน
 - 2.2 เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสื่อสาร บุคลากรกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก ในทางที่ดี และพัฒนาหน่วยงานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

3. **จำนวนสมาชิก** 9 คน (รายชื่อตามแนบ)

4. **ช่วงเวลาการพัฒนา** กรกฎาคม – สิงหาคม 2564

5. แผนกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ครั้งที่	หัวข้อแลกเปลี่ยนเรียนรู้	ระยะเวลา	เทคนิค	การประเมินผลการเรียนรู้	ผู้ร่วมกิจกรรม
2	การเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์เพื่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ	6 ชั่วโมง	- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ - การตอบข้อซักถาม	- แบบประเมินผลการเรียนรู้ - แบบประเมินติดตามผลการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	ทุกคนในกลุ่มร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์

6. การประเมินผลการเรียนรู้

6.1 แบบประเมินผลการเรียนรู้

7. การประเมินติดตามการนำไปใช้ประโยชน์

7.1 แบบประเมินติดตามผลการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

รายชื่อสมาชิกกิจกรรมชุมชนนักปฏิบัติ (CoP: Community of Practice) ครั้งที่ 2
สำนักงานปศุสัตว์เขต 5
กลุ่ม 1 การเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์เพื่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

รายชื่อสมาชิก

1. นายศราวุธ เขียวศรี	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ	ส่วนสุขภาพสัตว์
2. นายมนตรี นวมจิตต์	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ	ส่วนสุขภาพสัตว์
3. นายอภิเชก คงศิลา	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ	ส่วนสุขภาพสัตว์
4. นายณัฐวิทย์ อิ่มมาก	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ	ส่วนสุขภาพสัตว์
5. นายชัยโรจน์ โพธิ์เจริญ	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ	ส่วนมาตรฐานการปศุสัตว์
6. นางมณิชนา ประชุม	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ	ส่วนมาตรฐานการปศุสัตว์
7. นายวิจิตร จิตอารี	นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการ	ส่วนส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์
8. นายวุฒิชัย คำดี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ	ส่วนยุทธศาสตร์และสารสนเทศการปศุสัตว์
9. นางสาวอาภาพัชร์ นาทอง	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

แผนกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครั้งที่ 2

กลุ่ม 1 การเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์เพื่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

วันที่ 21 กรกฎาคม 2564

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์เพื่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์เพื่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตเนื้อหา

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ และตอบข้อซักถาม เกี่ยวกับการเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์เพื่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

- หลักการวิเคราะห์ธรรมชาติของมนุษย์
- บุคลิกภาพแบบชอบแสดงออก (O Personality)
- บุคลิกภาพแบบไม่ชอบแสดงออก (U Personality)
- บุคลิกภาพแบบทั่วไป (N Personality)
- เทคนิคในการปฏิสัมพันธ์กับคนที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน

ขั้นตอนการพัฒนา

1. แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ตามหัวข้อเนื้อหา
2. ถอดบทเรียน
3. ถาม-ตอบ ตามประเด็นที่สงสัย
4. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทำแบบทดสอบหลังการจัดกิจกรรมปฏิบัติ
5. ตอบแบบประเมินผลการเรียนรู้ และแบบประเมินติดตามผลการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์
6. สรุปผลการทำกิจกรรม

วัสดุอุปกรณ์/สื่อที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. คอมพิวเตอร์
2. ใช้เครื่องฉายภาพ หรือ เครื่องฉายวีดิทัศน์ (video projector)

ผลการจัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครั้งที่ 2

กลุ่ม 1 การเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์เพื่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ประธานกลุ่ม

นายวุฒิชัย คำดี
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
ส่วนยุทธศาสตร์และสารสนเทศการปศุสัตว์

รองประธานกลุ่ม

นางมณีนุชา ประชุม นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ ส่วนมาตรฐานการปศุสัตว์

เลขากลุ่ม

นายณัฐวิทย์ อิ่มมาก นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ ส่วนสุขภาพสัตว์

สมาชิกกลุ่ม

1. นายศราวุธ เขียวศรี	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ	ส่วนสุขภาพสัตว์
2. นายชัยโรจน์ โพธิ์เจริญ	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ	ส่วนมาตรฐานการปศุสัตว์
3. นายวิจิตร จิตอารี	นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการพิเศษ	ส่วนส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์
4. นายมนตรี นวมจิตต์	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ	ส่วนสุขภาพสัตว์
5. นางสาวอาภาพัชร์ นาทอง	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

บันทึกผลการจัดกิจกรรม/ข้อเสนอแนะ

ทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้เกี่ยวกับการเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์เพื่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะเรื่องของการวิเคราะห์ธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งแบ่งออกเป็น บุคลิกภาพแบบชอบแสดงออก (O Personality) , บุคลิกภาพแบบไม่ชอบแสดงออก (U Personality) , บุคลิกภาพแบบทั่วไป (N Personality) รวมทั้งได้นำเทคนิคในการปฏิสัมพันธ์กับคนที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานด้านบุคลากร ทำให้บุคลากรในหน่วยงานอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข และได้แสดงออกถึงความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของงาน/โครงการ และบรรลุผลสำเร็จขององค์กร

ผู้บันทึก นายณัฐวิทย์ อิ่มมาก นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ ส่วนสุขภาพสัตว์ (เลขากลุ่ม)

บันทึกสรุปบทเรียนจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครั้งที่ 2

กลุ่ม 1 การเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์เพื่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมครั้งที่ 2 วันที่ 21 กรกฎาคม 2564

ชื่อผู้บันทึก นายณัฐวิทย์ อิ่มมาก นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ ส่วนสุขภาพสัตว์

ขอบเขตเนื้อหา

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ และตอบข้อซักถาม เกี่ยวกับการเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ เพื่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

- หลักการวิเคราะห์ธรรมชาติของมนุษย์
- บุคลิกภาพแบบชอบแสดงออก (O Personality)
- บุคลิกภาพแบบไม่ชอบแสดงออก (U Personality)
- บุคลิกภาพแบบทั่วไป (N Personality)
- เทคนิคในการปฏิสัมพันธ์กับคนที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน

บันทึกสรุปบทเรียน

1. หลักการวิเคราะห์ธรรมชาติของมนุษย์ ได้มีการวิเคราะห์ธรรมชาติของมนุษย์ตามพฤติกรรมต่างๆ และอุปนิสัยดั้งเดิมของแต่ละบุคคลที่แสดงออกให้คนทั่วไปได้รับรู้ เพื่อเตรียมการรับมือต่อสภาพพฤติกรรมที่ได้จำแนกบุคคลต่างๆ เป็นแต่ละประเภท ได้แก่ ผู้มีพฤติกรรมด้านความสวยงาม ด้านอารมณ์ร้อนและหงุดหงิด ด้านโง่เขลา และงมง่าย ด้านจิตนึกคิดฟุ้งซ่าน ด้านการมีจิตใจเลื่อมใสโดยง่าย ด้านการใช้ความคิดพิจารณา

2. ทฤษฎีบุคลิกภาพ โดย ศ.หลุยส์ จาปาเทศ ได้เสนอแนวคิดทฤษฎีบุคลิกภาพและการวิเคราะห์ธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งเปรียบเทียบมนุษย์เหมือนกับส่วนต่างๆ ของต้นไม้ โดยสามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

2.1 เปลือกไม้ เปรียบเหมือน เปลือกของคน คือ เมื่อมีการเข้าสังคมกับบุคคลที่ไม่รู้จักมาก่อน จะมีความระวังตนเองในการให้ความสนิทสนม ซึ่งบรรยากาศเป็นไปด้วยความธรรมดา การสนทนาจะเป็นไปด้วยความสุภาพและไม่กล่าวถึงเรื่องส่วนตัว เมื่อเวลาผ่านไปสักระยะจะมีความสนิทสนมมากขึ้น บรรยากาศการเข้าสังคมจะเปิดเผยมากขึ้น เกิดการรวมกลุ่มกันของสังคมนั้นๆ หรือเรียกว่า กลุ่ม เปรียบได้กับเปลือกของต้นไม้ถูกเจาะทำลายออกไป ซึ่งการประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันในการทำงานสำหรับผู้บังคับบัญชาควรเลือกปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในระดับเปลือกให้เหมาะสมกับบุคลิกและความสนิทสนม เนื่องจากแต่ละบุคคลมีข้อจำกัดในการให้ความสนิทสนม คำนึงที่แตกต่างกัน

2.2 แก่นของไม้ เปรียบเหมือน ตนเอง คือ เมื่อเวลาผ่านการพัฒนาความสนิทสนมของกลุ่มเพื่อน สามารถแบ่งปันหรือปรึกษาได้ทุกเรื่องอย่างไว้วางใจ ซึ่งการประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันในการทำงานสำหรับผู้บังคับบัญชาควรเลือกปฏิบัติในระดับตนเอง เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพให้มีการวางตนให้เป็นที่เคารพนับถือ

จากการวิเคราะห์ธรรมชาติของมนุษย์ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถจำแนกบุคลิกภาพ รวมถึงเทคนิควิธีในการปฏิบัติตนต่อบุคคลแต่ละประเภทตามทฤษฎี UNO Personality ได้ดังนี้

1) O Personality คือ บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบชอบแสดงออกมากกว่าปกติ (Over) โดยมีบุคลิกตัวอย่างโดดเด่น เช่น ช่างพูดช่างคุย เปิดเผยกล้าแสดงออก เข้ากับบุคคลอื่นได้ง่ายและสร้างความสนุกสนานให้ผู้อื่นได้ มีความคล่องแคล่ว เชื่อมั่นในตนเองสูง และมักแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างดีเยี่ยม เป็นบุคคลที่มีความรู้กว้างขวางและหลากหลาย เนื่องจากมีบุคลิกช่างพูดช่างเจรจาทำให้มีโอกาสพบกับผู้อื่นได้ง่าย ทำให้เป็นบุคคลที่มีข้อมูลที่น่าสนใจ เก็บไว้จำนวนมาก ซึ่งบุคลิกตามที่กล่าวมาจะพบบุคคลประเภทนี้ได้ในสาขาอาชีพตารา นักแสดง ครู นักประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

เทคนิควิธีปฏิบัติตนเมื่อการสนทนาหรือพบเจอกับบุคคลประเภท O Personality ควรรับฟังด้วยความตั้งใจ และแสดงปฏิกริยาโต้ตอบในขณะที่ฟัง เช่น สีหน้า อารมณ์ การพยักหน้า ไม่ควรแย้งในขณะที่พูดจับใจความสำคัญเป็นระยะ สนทนาโต้ตอบด้วยคำถามปลายเปิด เพื่อให้บุคคลประเภทนี้รู้สึกที่กำลังได้รับความสนใจสิ่งที่พูดออกไป เมื่อจบการสนทนาควรสรุปประเด็นทั้งหมดเพื่อให้บุคคลประเภทนี้เข้าใจว่าได้เข้าใจและรับรู้เรื่องราวทั้งหมด ซึ่งจะเป็นการสร้างความประทับใจในการพบเจอกับบุคคลประเภทนี้

$$O = P + L + C$$

เมื่อ L = Listening การฟัง (ฟังด้วยความสนใจ)

C = Concern ความมีน้ำใจห่วงใย

2) U Personality คือ บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบไม่ชอบแสดงออก (Under) เป็นบุคคลที่มีความเยียบขรึม เรียบร้อย มักชอบปฏิบัติงานที่เจาะลึกรายละเอียดมากกว่าการพบปะผู้คน ด้วยบุคลิกที่เป็นคนคิดซับซ้อนมากกว่าคนทั่วไป จึงทำให้เมื่อมีคนมาสนทนาด้วยจะคิดคำตอบนานกว่าปกติ คนกลุ่มนี้จะมีความรู้มากแต่อาจแคบกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับคนกลุ่ม O Personality ที่มีข้อได้เปรียบด้านการรู้จักพูดคุยกับคนมากกว่า

เทคนิควิธีการปฏิบัติตนเมื่อมีการสนทนาหรือพบเจอกับบุคคลประเภท U Personality เนื่องจากบุคคลกลุ่มนี้มีพฤติกรรมเคร่งขรึมและพูดน้อย จึงควรเริ่มชักชวนหรือทักทายก่อนด้วยคำถามปลายปิดลงท้ายด้วยประโยคหรือคำตอบสั้นๆ เช่น ใช่ หรือไม่ใช่ เนื่องจากหากถามคำถามปลายเปิดจะทำให้คนกลุ่มนี้ใช้เวลาคิดที่ยาวนาน เพราะต้องผ่านกระบวนการความคิดที่ซับซ้อน เมื่อมีการสนทนาที่มากพอและผ่านช่วงเวลาไปสักระยะหนึ่งบุคคลกลุ่มนี้จะเริ่มมีการสนทนาด้วยอย่างสนิทสนมเพิ่มมากขึ้น จึงสามารถเริ่มการสนทนาคำถามปลายเปิดต่อไปได้

$$U = P + C$$

เมื่อ P = Persuasion การชักชวน การเข้าไปไต่ถาม

C = Concern ความมีน้ำใจห่วงใย

3) N Personality คือ บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบทั่วไป (Normal) เป็นบุคคลที่มีการแสดงออกปานกลาง ไม่พูดมากไปหรือน้อยไป มีความเคร่งขรึม รู้จักถ่อมตน ทำให้ขาดเสน่ห์ในการเข้าสังคม

เทคนิคการปฏิบัติตนเมื่อมีการสนทนาหรือพบเจอกับบุคคลกลุ่มนี้ เนื่องจากเมื่อมีการพบกันครั้งแรก บุคลิกของกลุ่มทั้ง N Personality และ U Personality จะมีความคล้ายกัน โดยที่บุคคลกลุ่มนี้จะมีการปรับตัวเร็วกว่า U Personality แต่น้อยกว่า O Personality จึงควรเริ่มชักชวนคนกลุ่มนี้ให้มีการพูดคุยก่อนและรับฟังด้วยความตั้งใจ

$$N = P + L + C$$

เมื่อ P = Persuasion การชักชวน การเข้าไปไต่ถาม

L = Listening การฟัง (ฟังด้วยความสนใจ)

C = Concern ความมีน้ำใจห่วงใย

3. พฤติกรรมที่สามารถใช้กับความแตกต่างของบุคลิก

- การถ่อมตัว บุคคลที่มีพฤติกรรมแบบ U Personality จะสามารถแสดงออกถึงการถ่อมตัวได้ดีที่สุดโดยสามารถใช้ 4 วิธีการในการถ่อมตนเมื่อมีคนชมเชย ได้แก่ ตอรับ ลดความเด่น ชมกลับ และเปลี่ยนเรื่องพูด

- การกระเช้าเข้าเหย้า บุคคลที่มีพฤติกรรมแบบ U Personality เป็นคนที่มีลักษณะช่างพูดช่างคุยที่สามารถสร้างความสนุกสนานได้ทุกสถานที่ด้วยเทคนิคการพูดเชิงลบที่มีน้ำเสียงเป็นมิตรและสีหน้ายิ้มแย้ม และควรยุติการกระเช้าเข้าเหย้าหากเกิดขึ้นกับสถานะความสัมพันธ์ที่ไม่สนิทสนมมากพอ และไม่มั่นใจว่าหากพูดออกไปแล้วจะมีผลลัพธ์อย่างไร

- การชมเชย เป็นเทคนิคในการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่จะนำไปสู่การผูกมิตรได้อย่างรวดเร็ว โดยควรกล่าวคำชมเชยอย่างจริงใจเฉพาะในส่วนที่ดี และพูดชมเชยในขณะที่มีผู้อื่นรับรู้ โดยการแบ่งการชมเชย เป็น 6 แบบ เช่น ชมเชยเพื่อท้าทาย เพื่อยกย่อง เพื่อให้กำลังใจ เพื่อให้เกียรติ เพื่อประเมินผลงาน เพื่อยกยอแบบเกินจริง

4. หลักการวิเคราะห์ธรรมชาติของมนุษย์ พระพุทธเจ้าแบ่งคนเป็น 6 ประเภท เรียกว่า

- จริต ประกอบด้วย ราคจริต (รักสวยรักงาม)
- โทสจริต (ใจร้อนหงุดหงิด)
- โมหจริต (เหงาซึม เศลา งมวาย)
- วิตกจริต (นึกคิด จิตจับจด)
- สัทธาจริต (ซาบซึ้ง ชื่นบาน เลื่อมใส)
- พุทธิจริต (ใช้ความคิดพิจารณา)

ที่มา : พจนานุกรมพุทธศาสตร์

บทสรุป

การทำงานร่วมกันและการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบัน จะต้องพบเจอกับบุคคลหลายประเภทที่มีบุคลิกแตกต่างกัน หากสามารถวิเคราะห์และจำแนกลักษณะของคนตามพฤติกรรมที่แสดงออก จะทำให้มีความเข้าใจตนเองและความต้องการของผู้อื่นได้ อันจะนำไปสู่การรับมือต่อการจัดการอารมณ์และความรู้สึกของบุคคลที่กำลังสนทนาอยู่ และยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการวิเคราะห์เลือกคบหาบุคคลที่จะร่วมงานกันได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

ภาพประกอบโครงการชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice : CoP)
กิจกรรมถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครั้งที่ 2
กลุ่ม 1 การเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์เพื่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ
วันที่ 21 กรกฎาคม 2564
ณ ห้องประชุมเล็ก สำนักงานปศุสัตว์เขต 5 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

